

Badanie azotu mineralnego w glebie

Zawartość azotu mineralnego w glebie w okresie wczesnej wiosny jest jednym z podstawowych czynników decydujących o wielkości dawek azotu dla zbóż ozimych i upraw jarych.

Do ustalenia zawartości azotu w glebie i oceny potrzeb nawożenia tym składnikiem w okresie wiosny, konieczne jest wykonanie badań laboratoryjnych próbek z 2 poziomów: 0 – 30 i 30- 60cm.

Badania te wykonuje się tuż przed **lub** w okresie ruszenia wegetacji ozimin oraz przed wysiewem roślin jarych. Do oceny wyników badań w okresie wczesnej wiosny służą, opracowane przez IUNG–PIB w Puławach, przedziały zawartości azotu mineralnego w kg/ha w zależności od kategorii agronomicznej badanej gleby, które przedstawia poniższa tabela:

Kategoria agronomiczna gleby	Zawartość N min w glebie w kg/ha – suma z poziomów: 0 - 30 i 30 - 60cm				
	bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka
Bardzo lekka	do 30	31-50	51-70	71-90	pow. 90
Lekka	do 40	41-60	61-80	81-100	powyżej 100
Średnia i ciężka	do 50	51-70	71-90	91-100	powyżej 100

- Jeśli wynik testu laboratoryjnego Nmin wykazuje **wysoką lub bardzo wysoką zawartość** składnika w glebie do głębokości 60 cm, to planowaną (ustaloną na podstawie pobrania lub zaleceń tabelarycznych¹⁾) dawkę azotu można zmniejszyć o różnicę pomiędzy zawartością Nmin stwierdzoną w glebie pobranej z pola i górną granicą zawartości średniej dla takiej gleby.
- W przypadku **zawartości bardzo niskiej lub niskiej** zalecaną dawkę N należy zwiększyć o różnicę pomiędzy dolną granicą zawartości średniej i oznaczoną ilością Nmin w glebie.
- Jeśli wynik testu mieści się w przedziale zawartości **średniej**, dawka N pozostaje bez zmian.

Przykład 1: Za pomocą testu Nmin w glebie średniej (do głębokości 60 cm) stwierdzono 40 kg N/ha. Planowaną dawkę azotu należy zwiększyć o (71 kg N/ha - 40 kg N/ha) 31 kg N/ha.

Przykład 2: Zawartość Nmin w glebie lekkiej wynosi 120 kg N/ha. Dawkę azotu można zmniejszyć o (120kg N/ha - 80 kg N/ha) 40 kg N/ha.

Badanie azotu mineralnego w glebie wykonuje Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Białymstoku.

Stacja dysponuje niezbędnym sprzętem do pobrania próbek oraz służbą terenową zabezpieczającą potrzeby rolników w tym zakresie. **Każdy zainteresowany rolnik może zlecić:**

- pobranie próbek z poziomów 0-30 i 31-60cm wraz z badaniami laboratoryjnymi i z wyliczeniem i oceną zawartości azotu w badanym profilu glebowym - w cenie **65,69zł/pole, lub**
- wykonanie tylko badań laboratoryjnych z wyliczeniem i oceną zawartości azotu w badanym profilu glebowym - w cenie **32,60zł/pole** (sprzęt nieodpłatnie udostępni nasz specjalista terenowy oraz odbierze próbki do badań),

- dodatkowo można zlecić ustalenie całorocznej dawki azotu i jej podział na dawki w poszczególnych terminach nawożenia - w cenie **7,75zł/pole**.

Jest też możliwość udziału rolnika w pobieraniu części próbek sprzętem dysponowanym przez naszych specjalistów, których adresy można uzyskać na stronie internetowej Stacji. **Usługę można też zlecić kontaktując się, odpowiednio wcześniej, bezpośrednio z Stacją – kontakt: jgrabowski@schr.gov.pl; rpiszcz@schr.gov.pl lub tel. (85) – 7435 – 457, 7435 – 841 wew. 22 lub 27 oraz kom. 600 – 919 – 218 lub 696-417-446.**

Zasady pobierania i sposób postępowania z próbkami.

1. Jeden zestaw próbek (0-30 i 31-60cm) pobiera się (zgodnie z PN-R— 04028:1997) z jednego pola płodozmianowego o podobnej kategorii agronomicznej gleby (gleba lekka lub średnia lub ciężka) i **koniecznie z powierzchni (pola) o identycznej historii nawozowej**. W przypadku bardzo dużych pól płodozmianowych i pól, na których jesienią zastosowano nawozy naturalne, ilość próbek zbiorczych należy odpowiednio zwiększyć, tak by każda z nich reprezentowała część pola o identycznych lub przynajmniej podobnych cechach użytkowych;
2. Na jedną reprezentatywną zbiorczą próbkę analityczną (oddzielną dla każdego poziomu) należy pobrać po 10-15 próbek pojedynczych równomiernie rozmieszczonych na terenie badanego pola;
3. **Pobrane próbki do badań należy oznaczyć następująco:**
  - Próbki z poziomu 0-30cm jako nr 1, a z 30-60cm jako nr 2;
  - Następnie 2 próbki z obu poziomów tego samego pola włożyć do woreczka zbiorczego i oznaczyć go kolejnym numerem **lub** nazwą pola w gospodarstwie oraz nazwiskiem rolnika;
  - Jeśli badanych pól w gospodarstwie będzie więcej, wtedy wskazane jest dołączenie do próbek przekazywanych do Stacji lub do naszego specjalisty terenowego, szkicu lub mapy z numerami (nazwami) pól oraz z uprawianą rośliną i powierzchnią pola;
  - Przy zleceniu opracowania dawek azotu przez Stację, należy dołączyć kartę informacyjną o polu i o uprawianej roślinie. Drukami tych kart dysponują specjaliści Stacji. Można je też uzyskać z naszej strony internetowej w zakładce druki;
4. Ilość gleby do badań w oddzielnych próbkach z każdego poziomu pobrania nie może być mniejsza niż 25dkg (łączymy glebę z 10-15 pobrań pojedynczych, mieszamy oddzielnie glebę z poszczególnych poziomów i zmniejszamy próbkę do wymaganej wielkości);
5. Bezpośrednio po pobraniu, próbki należy przekazać naszemu specjalście **lub** dostarczyć bezpośrednio do Stacji. Próbki można krótko (do 2-3 dni) przechować w tmp. od +2 do +5°C np. w lodówce na dolnej półce. Dłuższe przechowywanie jest możliwe tylko w tmp. co najmniej minus 18°C;

Więcej informacji, szczegółową instrukcję pobierania próbek oraz kartę informacyjną można znaleźć na stronie internetowej Stacji: www.oschrbialystok.internetdsl.pl w zakładce instrukcje lub pocztą elektroniczną pisząc na adres: jgrabowski@schr.gov.pl; rpiszcz@schr.gov.pl lub tel. (85) – 7435 – 457, 7435 – 841 wew. 22 lub 27 oraz kom. 600 – 919 – 218 lub 602-311-222.

¹ Zalecenia tabelaryczne znajdują się w broszurze „Nawożenie mineralne na gruntach ornych i trwałych użytkach zielonych”, którą w cenie 7,75zł można nabyć okazjonalnie w Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Białymstoku, u naszych specjalistów terenowych lub zamówić przy zleceniu badań gleb.

Białystok, luty 2014r.

Jan Grabowski, Rafał Piszcz

Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Białymstoku